

Baggrund

På møde i KL's Koordinationsforum d. 1. december blev kapacitet på de sikrede institutioner drøftet. I drøftelsen indgik udviklingen i kommunernes efterspørgsel efter sikrede pladser, delvist lukkede pladser og sociale anbringelser. DAS og Børne- og ungedirektørkredsen drøftede kapaciteten inden mødet i Koordinationsforum, og man blev her enige om følgende melding til KL's Koordinationsforum:

"De nordjyske kommuner kan genkende de skitserede kapacitetsudfordringer på de sikrede institutioner. Kommunerne oplever ofte at blive afvist, fordi der ikke er ledige pladser på tilbuddene ligesom man oplever, at behovet for anbringelse af unge på sociale pladser stiger – disse unge anbringes på farlighedskriteriet, og der er ikke holdbare og brugbare alternativer til anbringelse på sikret institution.

På den baggrund vurderer DAS Social og Børne- og ungedirektørkredsen begge, at det er hensigtsmæssigt at justere kapaciteten på landsplan. Helt konkret er der behov og mulighed for at justere kapaciteten i Nordjylland, og løsningsmulighederne er her, at Region Nordjyllands institution Kompasset kan konvertere to flekspladser til permanente pladser samt at man vil kunne etablere fem nye pladser på Kompasset.

De to kredse har endvidere drøftet behov for etablering af delvist lukkede pladser i Nordjylland, og vurderer, at dette også kan være en mulighed, men der er behov for at få afklaret behov og økonomi nærmere ligesom der er interesse for om de øvrige kommuner/regioner har planer ift. kapaciteten af delvist lukkede pladser"

Ovenstående udmelding fra DAS og Børne- og ungedirektørerne blev baseret på en høringsrunde blandt børne- og familiecheferne om anbringelse på sikrede institutioner (jf. bilag 2), og en analyse af belægningen fra Danske Regioner (jf. bilag 3 og 4).

Drøftelserne på Koordinationsforum d. 1. december og en efterfølgende henvendelse fra Danske Regioner førte til et ekstraordinært møde i KL's Koordinationsforum d. 14. december. På mødet blev det besluttet, på baggrund af anbefaling fra Danske Regioner, at åbne fem sikrede pladser på Bakkegården i Region Sjælland og permanentgøre tre flexpladser i Vestdanmark – heraf 2 pladser på Kompasset. Denne løsning blev iværksat fordi kapacitetsproblemet var akut og uholdbart, og dette var den løsning man hurtigst kunne effektuere i og med at Bakkegården havde en lukket afdeling man kunne genåbne.

Det vurderes, at der fortsat er stort pres på kapaciteten, og Koordinationsforum lægger derfor op til en drøftelse om, hvorvidt kapaciteten af de sikrede institutioner skal udvides yderligere.

Sagsfremstilling

Den landsdækkende kapacitet på de sikrede afdelinger aftales mellem kommunerne og driftsherrerne (Danske Regioner og Københavns Kommune), og har siden 2017 været på 106 pladser. Med de nyeste aftaler i december mellem danske regioner og KL stiger kapaciteten dog til 114 pladser.

Der er aftalt et mål mellem kommunerne, Danske Regioner og Københavns Kommune om, at sigte efter en belægningsprocent på de sikrede institutioner på 85 %. Det skyldes, at man vil sikre, at der på den ene side ikke er unødige udgifter til tomme pladser samtidig med, at ingen unge må afvises på grund af pladsmangel. Belægningsprocenten på Kompasset i 2020 var på 101 % og i 2021 på 114 %. Belægningsprocenten på alle de sikrede institutioner i 2021 har været over 85 % og jævnlige været på omkring 100 % eller derover jf. bilag 3 og 4.

Presset på kapaciteten har betydet afviste sager. Nedenfor illustreres antal afviste sager på Kompasset i 2021:

Tabel 1: Afviste sager på den sikrede institution Kompasset 2021:

	Antal afviste borgere på Kompasset i 2021 - sociale anbringelser	Antal afviste borgere på kompasset i 2021 - retlige anbringelser
Fra kommuner i Nordjylland	8	4
Fra kommuner i øvrige regioner	20	1
I alt	28	5

Som det fremgår af tabel 1 afviste Kompasset i 2021 5 retlige anbringelser, heraf var 4 af sagerne fra nordjyske kommuner. Det har ikke været muligt, at skaffe data fra de øvrige regioner, men sekretariatet er mundtligt blevet orienteret om, at billedet er det samme. Årsagen til at der er aftalt en belægningsprocent på 85 % er netop, at man vil sikre sig at de retlige anbringelser ikke bliver afvist. I det øjeblik der afvises retlige anbringelser, så er det et udtryk for at der ikke er noget som helst fleksibilitet i kapaciteten. Det bemærkes, at de flekspladser der er konverteret til almindelige pladser ikke har nogen betydning for kapaciteten ift. retlige anbringelser, da disse pladser allerede før konverteringen kunne anvendes til borgere med retligt anbringelsesgrundlag.

Danske Regioner oplyser, at kapaciteten er presset, og at der i spidsbelastningsperioder er decideret kapacitetsmangel, og såfremt kommunerne ønsker at undgå kapacitetsmangel, bør der kigges på kapaciteten på landsplan jf. analysen i bilag 3 og 4. Da KL's Koordinationsforum har truffet beslutning om at åbne fem nye pladser i Østdanmark kunne et muligt scenarie være, at der ligeledes åbnes fem nye pladser i Vestdanmark. I forbindelse med etablering af nye sikrede pladser og herunder geografisk placering mv. er det relevant at vægte kriterier som bæredygtighed og stordriftsfordele.

Sociale anbringelser på sikrede institutioner

Der har været en betydelig stigning i antallet af sociale anbringelser på de sikrede institutioner siden 2010. I 2010 var 4,6 % af alle anbringelser på de sikrede institutioner sociale anbringelser og i 2020 var det steget til 31.1 % svarende til 152 anbringelser.

KL's Koordinationsforum efterspørger en drøftelse blandt kommunerne om anvendelsen af sociale anbringelser, herunder om det er det rigtige tilbud til de anbragte eller om der er behov for andre typer tilbud. I forbindelse med drøftelsen om sikrede institutioner på DAS mødet den 18. november 2021 foretog sekretariatet en høringsrunde blandt børne- og familiecheferne om anbringelse på sikrede institutioner, og her blev det tydeliggjort, at de sociale pladser blev anvendt til unge med mange forskellige typer problemstillinger og at den mest almindelige anbringelsesårsag var farlighedskriteriet jf. bilag 2. Det flugter med analysen fra danske regioner som slår fast, at 71 % af de sociale anbringelser i 2020 var foretaget på baggrund af farlighedskriteriet (bilag 3 og 4).

Det vurderes, at der er behov for mere viden om problemstillingerne omkring de sociale anbringelser på de sikrede institutioner. Som led heri ønskes det, at DAS drøfter om der er behov for at belyse problemstillingerne på landsplan eks. ved at anbefale KL at nedsætte en arbejdsgruppe på tværs af landsdelene. En arbejdsgruppe kan belyse udviklingen i de sociale anbringelser, skabe grundlag for en faglig drøftelse af området og herunder mulige løsningsmuligheder og alternativer mv. ift. de socialt anbragte og deres problematikker.

Bilag

Bilag 2: Input fra høringsrunden november 2021 om kapacitet og anvendelse af pladser på sikrede institutioner

Bilag 3: Analyse af belægningen på de sikrede institutioner for 1. halvår 2021

Bilag 4: Belægning på de sikrede institutioner for juni-september 2021